

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-a-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de apel din Iași, s. III : Prima societate de credit funciar român din București cu d-șoara Aneta Mălinescu.

Tribunalul județului Suceava : Vasile Popescu cu Ion Dăscălescu cu o Observație de d. C. N. Toneanu.

Tribunalul județului Iași, s. I : Regina Schor cu ofițerul stărei civile din Iași, cu o Observație de d. D. Alexandresco.

Bibliografii.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, Secția III

Audiența de la 15 Februarie 1902

Președenția D-lui I. I. Vrânceanu, Președinte

Prima Societate de credit funciar român din București cu D-șoara Aneta Mălinescu

Societatea creditului funciar. — Legea și statutele în baza cărora funcționează. — Privilegiile și drepturile ce 'i acordă această lege și statute. — Dacă au putut fi modificate prin noul Cod de procedură civilă. — (Art. 496, 523 și 740 Proc. civilă).

Urmărire imobiliară. — Urmărire făcută de creditul funciar. — Formalități. — Dacă trebuie să comunice titlul debitorului. — În cas de moarte a debitorului dacă trebuie comunicat titlul executor moștenitorilor. — Contestație. — Dacă debitorul urmărit poate ridica vre-o contestație la tribunal. — Unde poate ridica contestație. — (Art. 37, 60, 61 și 64 legea creditului; art. 387 și 398 Pr. civ.).

1. Societatea creditului funciar român s'a înființat în baza unei legi cu anume statute care fac parte integrantă din legea ei organică și prin care i se acordă anumite privilegii și drepturi pe baza cărora funcționează, lege și statute care nu au putut fi modificate prin art. 740 din noul Cod de procedură civilă, articol transitoriu dintr'o lege generală, mai ales când legiuitorul n'a avut a se ocupa cu asemenea lege specială.

2. Asemănat art. 61 din legea creditului funciar, pentru a ajunge la vânzarea imobilului ipotecat, nu se cere Societății altă obligațiune de cât să facă o somațiune debitorului la domiciliul ales prin actul de împrumut, și dacă debitorul, în termen de un an de zile de la semnificarea a două somațiuni, făcută din șase în șase luni, nu plătește capitalul, Societatea în acest caz prezintă la tribunal doada și notificarea făcută debitorului, și tribunalul este dator ca în trei zile să scoată imobilul în vânzare.

Dacă legiuitorul prin citatul articol 61, nu cere

Societății pentru a ajunge la vânzare altă formalitate de cât ca debitorul să fie somat ca să plătească capitalul integral, dobânzile și cheltuielile, fără să i se mai comunice titlul, consecința este că și moștenitorilor debitorului nu trebuie să li se mai comunice titlul executor ci numai să i se someze la plată.

3. Asemănat art. 50 și 64 din legea creditului funciar partea interesată nu poate ridica nici o contestație la vânzare înaintea tribunalului, putând însă ridica o asemenea contestație de-a-dreptul în casajie.

După citirea apelului și sentinței apelate.

S'a ascultat d-l avocat B. Sculi Logotethides din partea intimată d-șoara Aneta Mălinescu, care ridică incidentul de neadmisibilitatea apelului, susținând că Societatea creditului nu mai are interes, căci a executat deja hotărârea trib. făcând noi publicații pentru scoaterea în vânzare a moșiei la 25 Aprilie a. c., că dar litigiul ne mai esistând cere respingerea apelului ca neadmisibil;

S'a ascultat d-l avocat Gr. Vulturescu din partea Societ. creditului, susținând că Societatea n'a executat sentința trib. și nici n'a consimțit a se escuta, cerând respingerea incidentului ca nefondat;

S'a ascultat d-l procuror general Sadoveanu în concludiuni, cerând respingerea incidentului;

Curtea,

Având în vedere incidentul ridicat de intimat prin avocatul d-l V. Sculy Logotethidis că apelul făcut de prima Societate de credit este neadmisibil pentru motivul că Societatea a achiesat la hotărârea trib., ast-fel că nu mai are interes a se judeca apelul;

Având în vedere că nu se dovedește că Societatea creditului ar fi îndeplinit formalitățile prealabile urmării și cerute de trib. prin jurnalul No. 11066 din 21 Decembrie 1901 și care s'a atacat prin apelul ce urmează a se judeca, și constată numai că în urma jurnalului de mai sus, Societatea n'a făcut alt de cât a cerut de la tribunal se scoată în vânzare imobilul ipotecat; că ast-fel fiind incidentul de neadmisibilitatea apelului este neintemeiat.

Pentru aceste motive, curtea, respinge incidentul;

În fond :

S'a ascultat d-l avocat Gr. Vulturescu din partea apelantei Societ. Creditului urban București în desvoltarea motivelor de apel; d-l avocat M. B. Cantacuzen, din partea intimată d-șoara Aneta Mălinescu

în combateri, și d-l Procuror general P. Sadoveanu în concluziuni.

Curtea deliberând și

Având în vedere apelul făcut de Prima societate de credit funciar român din București în contra jurnalului trib. Bacău sub No. 11066 din 21 Decembrie 1901, prin care s'a anulat lucrările de vânzarea moșii Petrești din județul Bacău, proprietatea succesorilor def. Al. Vidrașcu, urmărită de Societate;

Având în vedere desbaterile orale, susținerile părților și resumatul de concluziuni depuse de reprezentantul Societății de credit funciar;

Având în vedere că Prima societate de credit funciar român din București, prin avocatul său d-l Gr. Vulturescu, sprijină apelul său pe două motive și anume: 1) că tribunalul de Bacău a interpretat greșit art. 740 Pr. c. permițând intimaților se facă opozițiune în contra afiștelor și publicațiunilor, ceea ce art. 64 din legea creditului oprește, și al doilea că a făcut greșit aplicarea legii anulând lucrările de urmărire a moșii Petrești, pe motiv că Societatea n'a îndeplinit formalitatea cerută de art. 398 Pr. c. de și art. 61 din legea creditului nu'i impune aceasta, întemeindu-se trib. de asemenea pe art. 740 Pr. c. care ar fi desființat legea specială a creditului, ca una ce coprinde dispozițiunii contrarii legii generale de procedură;

In privința primului motiv:

Având în vedere că Societatea creditului funciar român din București s'a înființat în baza unei legi cu a-nume statute, care fac parte integrantă din legea ei organică, și prin care i se acordă anumite privilegii și drepturi pe baza cărora funcționează, statute care nu au putut fi modificate printr'un articol transitoriu dintr'o lege generală, mai ales când legiuitorul n'a avut a se ocupa cu asemenea lege specială;

Având în vedere că dispozițiunea cuprinsă în art. 740 Pr. c. nu poate să se refere la legea specială a creditului, rezultă chiar din ultimul alineat al art. 496 P. c., care declară, că în cazurile în care legi speciale înlocuiește comendamentul prin somațiuni sau notificațiuni pentru punerea în vânzare a imobilelor etc. . . ., alineat care recunoaște existența legilor speciale și care coprinde dispozițiunii contrarii procedurii noi. Legea creditului enumără formalitățile ce trebuiesc îndeplinite pentru vânzări; art. 63 și 64 spun că nu se poate face nici o contestație la vânzare de către debitor, ar urma atunci că toate aceste dispozițiuni să fie abrogate de art. 740 Pr. c., ceea ce nu este admisibil, căci prin aceasta s'ar micșora drepturile ce i s'a acordat de legiuitor prin legea sa fundamentală;

Că afară de aceasta, dovadă că legiuitorul n'a înțeles să desființeze prin art. 740 pr. c. vre una din dispozițiunile coprinse în legea creditului, care este specială, rezultă învederat chiar din desbaterile care au avut loc în Senat cu votarea art. 523 p. c. care ne zice că: dacă sunt mai mulți creditori urmăritori asupra aceluiași imobil, urmărirea se întrunesc, cu care ocaziune s'a ridicat chestiunea care lege va avea precădere, legea comună, sau legea specială a creditului, când între creditorii urmăritori este și creditul; la aceasta d-l Ministru de justiție a răspuns «precăderea ce o are

legea creditului», cu alte cuvinte de câte ori se face vre'o urmărire de creditorii particulari și în același timp imobilul se urmărește și de credit, se va aplica legea specială a creditului; deci urmărirea se face său în baza dreptului comun, său în baza altei legi speciale care prevede moduri deosebite de execuțiune, cum sunt legile fiscale.

Având în vedere că din cele ce preced rezultă cu-evidență că, legiuitorul n'a înțeles de loc ca prin art. art. 740 pr. c. care coprinde dispozițiunii transitorii să abroge legi speciale cum sunt legile creditului său legile fiscale care n'au format obiectul discuțiunii corpurilor legiuitoare.

Că ast-fel fiind, primul motiv invocat de Prima societate de credit funciar că trib. a interpretat greșit art. 740 Pr. c. este întemeiat, și debitorii nu puteau face opozițiune întru cât art. 64 din legea creditului îi oprește.

In privința motivului al doilea:

Având în vedere că Societatea creditului prin avocatul său susține că tribunalul a interpretat greșit art. 61 din legea creditului precum și art. 740 Pr. civ. obligând-o să îndeplinească formalitatea cerută de art. 398 Pr. civ., adică să comunice moștenitorilor titlul executor, întru cât urmărirea nu începuse la moartea debitorului, că în tot cazul, susține tribunalul, art. 740 Pr. civ. a desființat legea specială a creditului ca una ce cuprinde dispozițiunii contrare noiei legi de procedură;

Având în vedere că după art. 61 din legea creditului funciar pentru a ajunge la vânzarea imobilului ipotecat, nu se cere Societății altă obligațiune de cât să facă o somațiune debitorului la domiciliul ales prin actul de împrumut, și dacă debitorul în termen de un an de zile de la semnificarea a două somațiuni, făcute din șase în șase luni, nu plătește capitalul, Societatea în acest cas, presintă la tribunal dovada și notificațiunea făcută debitorului, și tribunalul este dator ca în 3 zile să scoată imobilul în vânzare;

Având în vedere că dispozițiunea cuprinsă în art. 61 din legea creditului este o derogare la art. 387 și 398 Pr. civ. căci art. 387 Pr. civ., dispune că, nici o hotărîre sau titlu executoriu nu se va putea executa de cât numai după ce se va fi încunoștințat debitorului, odată cu somațiunea și comandamentul, prin urmare era necesar să se pue și art. 398 Pr. civ., prin care să se edicteze că și moștenitorii debitorului să nu poată fi urmăriți mai înainte de a li se comunica titlu executor, ast-fel că art. 398 Pr. civ. nu'i de cât o consecință a art. 387 Pr. civ. care a stabilit principiul cum trebuie să se înceapă urmărirea;

Având în vedere că dacă legiuitorul prin art. 61 din legea creditului nu cere Societății pentru a ajunge la vânzare, altă formalitate, de cât ca debitorul să fie somat ca să plătească capitalul integral, dobânzile și cheltuelile, fără să i se mai comunice titlul, consecința este potrivit cu principiul stabilit prin articolul citat că și moștenitorilor nu trebuie să li se mai comunice titlul executor, ci numai să'i someze la plată;

Având în vedere că legea creditului funciar, fiind o lege specială nu se poate susține că în cazurile neprevăzute de ea trebuie a se recurge la legea generală

pentru că art. 61 din legea creditului arată în ce mod trebuie să se procedă pentru a ajunge la vânzare, această lege, ca una ce este specială, prevede și moduri deosebite de urmărire și de vânzare și ca atare dispune că, pentru a ajunge la vânzare, nu trebuie nici o comunicare de titlu, ci numai să se facă somațiune debitorului, fără să facă nici o distincțiune când este a se urmări debitorul sau moștenitorii lui, căci dacă legiuitorul ar fi voit aceasta ar fi spus-o anume, de oare-ce el, la înființarea acestei instituțiuni de credit, a căutat să-i acorde diferite drepturi și privilegii pentru a evita trăgăniirile ce debitorii sunt înclinați a face, și aceasta pentru a-i întări creditul pe care trebuie să-l inspire publicului.

Că în afară de acestea, din întreaga economie a legii creditului rezultă că, Societatea nu este supusă la alte formalități de cât acele prevăzute prin legea ei organică, și pe lângă acestea, art. 60 și 64 din legea creditului nu permit să se facă nici o contestațiune, cu alte cuvinte părții interesate i este închisă calea tribunalului pentru orî-ce contestațiune, acestea putându-se rădica de-a-dreptul în casație;

Având în vedere în ceea ce privește art. 740 pe care îl aplică tribunalul, după care s'ar fi abrogat legea specială a creditului, s'a discutat mai sus, și pentru considerentele arătate urmează că și acest al doilea motiv invocat de Societate este fondat;

Având în vedere că în fapt se constată că, Societatea conform art. 37 din legea creditului funciar a somat pe moștenitori să plătească ratele datorite ei, sub pedeapsă de exigibilitatea creanței în cas d'a nu face plata în termen de o lună de la primirea somațiunei, care le-a fost adresată la 10 August 1896, și dînsii neachitând ratele datorite, întreg capitalul a devenit exigibil, prin urmare moștenitorii au fost deșteptați asupra datoriei ce o au la Societate; că prin somațiune li se indică și titlul în virtutea căruia sunt încunoștiințați să facă plata, și numai după aceasta li s'a înmănat moștenitorilor acele 2 somațiuni prevăzute de art. 61 din legea creditului pentru a ajunge la vânzare, prima somațiune li s'a comunicat la 3 Ianuarie 1897 și a doua la 30 Iulie 1897, deci îndeplinindu-se și această formalitate cerută de legea ei specială, tribunalul era dator să scoată imobilul în vânzare;

Că tribunalul permițând a se face opozițiune în contra afiștelor și publicațiunilor, întemeindu-se pe art. 740 Pr. civ. și obligând Societatea să îndeplinească formalitatea cerută de art. 398 Pr. civ., a interpretat greșit art. 740 Pr. civ.

Apreciind și cheltuelile.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier D. Porfiriu, în neunire cu concluziunile d-lui procuror general, Curtea, primește apelul făcut de prima Societate de credit funciar român din București, reformează sentința tribunalului de Bacău No. 11066 din 21 Decembrie 1901, etc.

(ss) I. I. Vrânceanu, M. Șuțu, D. Porfiriu, T. Crivetz

Grefier (s) V. G. Vrabie.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența de la 1 și 8 Februarie 1902

Președenția D-lui AL. BĂRSESCU, Președinte

Vasile Popescu cu Ion Dăscălescu

Sentința comercială No. 4/902.

Ațiune cambială.—Excepțiunile ce poate opune debitorul la plată.—Dacă dispozițiunile art. 349 din Codul comercial sunt absolute.— Dacă sunt aplicabile chiar atunci când cambia a fost defăimată în fals.—(Art. 349 Cod comercial).

Autoritatea lucrului judecat.—Dacă o hotărîre penală poate fi invocată în civil sau comercial ca lucru judecat.—In ce condițiuni.— Ațiune cambială.— Defăimarea cambiei în fals.— Achitarea autorului presumat a fi falsificat cambia.—Dacă hotărîrea de achitare poate fi invocată ca lucru judecat.—Dacă judecata nu poate face verificare de scripturi, proba cu martori, etc.

1. *Dacă art. 349 din Codul comercial oprește pe debitor, la o ațiune cambială, de a invoca alte mijloace de apărare de cât excepțiunile personale, lichide și de o grabnică soluțiune, și în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă, această măsură însă luată de legiuitor în scopul d'a înlesni libera circulațiune a cambiei, nu poate fi aplicabilă, în mod absolut, chiar atunci când o cambie ar fi falsă, căci a se da o astfel de interpretare citatului text de lege, ar fi a se crede că intenția legiuitorului a fost d'a tolera și încuraja falsul în materia cambială, ceea ce nu poate fi admisibil.*

2. *O hotărîre penală poate fi invocată înaintea unei instanțe civile sau comerciale ca lucru judecat numai atunci când jurisdicțiunea penală s'a pronunțat nu numai asupra lipsei culpabilității în ochii legii penale, dar asupra absenței complete a imputabilității.*

Ast-fel, când o cambie a fost defăimată în fals și cel acusat de acest fals a fost achitat de instanțele penale, pe motiv că nu s'a constatat că el este autorul acestei falsificări, această hotărîre de achitare nu poate fi invocată ca lucru judecat, în ațiunea cambială intentată pentru plata acelei cambii, pentru că nu se poate dice că dacă cel presumat ca autor al falsificării a fost achitat, nu există nici faptul material al falsificării cambiei. De aceea instanța judecătorească chemată a judeca ațiunea cambială, este ținută, dacă pârâtul declară că semnătura sa din cambie este falsă, să constate în primul loc validitatea actului pe care se întemeiază ațiunea cambială, și în acest scop trebuie să useze de mijloacele admise de lege ca: verificare de scripturi, ascultare de martori, etc.

Tribunalul deliberând și în majoritate;

Având în vedere apelul făcut, în termen, de Vasile Popescu, contra cărții de judecată No. 86/901 dată de judele ocolului Pașcani, în ațiunea intentată de numitul contra lui Ion Dăscălescu, pentru bani;

Având în vedere că din susținerile părților și actele invocate, rezultă, de fapt, următoarele: în baza cambiei cu data 15 Septembrie 1897, emisă de Ioan Dăscălescu,

în ordinul lui Vasile Popescu, și protestată la scadență, acesta avea de primit de la Dăscălescu suma de una mie lei; și cum numitul, nu a fost urmărit cu plata la termen, Popescu l' acționează în judecată, la judecătoria ocolului Pașcani. În cursul judecării procesului însă, părătul invoacă falsitatea semnăturii din cambie. și judele de ocol admite verificare de scripte și proba testimonială, și prin cartea de judecată apelată, declarând acea cambie falsă, o esclude din cauză și respinge acțiunea ca neînțeleasă;

Având în vedere că în apel, reclamantul V. Popescu invoacă, în primul loc, dispozițiunile art. 349 Cod comercial, care limitează excepțiunile ce se pot opune la plata unei cambii, iar în al doilea loc opune autoritatea lucrului judecat, pe motivul că dânsul, fiind urmărit pe cale penală, pentru falsificarea semnăturii din cambia în discuție, Curtea de apel din Iași, prin deciziunea No. 662/900, constată neexistența falsului și l' achită. Intimatul Dăscălescu opune că fiind vorba de o cambie defăimată în fals, dispozițiunile art. 349 Cod comercial nu pot fi aplicabile, și nici autoritatea lucrului judecat, derivând din o sentință judecătorească obținută în corecțional, nu poate fi invocată cu succes în o afacere civilă sau comercială;

Având în vedere, în cea ce privește primul motiv invocat de reclamant, că dacă în adevăr art. 349 Cod. comercial oprește pe debitor, în o acțiune cambială, de a invoca alte mijloace de apărare, de cât excepțiunile personale, lichide și de o grabnică soluțiune, și în toate casurile întemeiate pe o probă scrisă, această măsură însă luată de legiuitor, în scopul de a înlesni libera circulațiune a cambiei, nu poate fi aplicabilă, în mod absolut, chiar atunci, când o cambie ar fi falsă—cum e în specie—; căci, a se da o astfel de interpretare citatului text de lege, ar fi a se crede că intențiunea legiuitorului a fost a tolera și încuraja falsul în materie cambială, ceea ce nu poate fi admisibil;

Având în vedere, pe de altă parte, că nici autoritatea lucrului judecat, pe baza deciziunii Curții de apel din Iași No. 662/900, nu poate fi invocată cu succes, pentru următoarele motive: Curtea de apel, reformând sentința tribunalului, achită pe V. Popescu, declarând că el nu a falsificat semnătura lui I. Dăscălescu din cambia care face obiectul acestui proces. Or, din această declarațiune, că Popescu nu este culpabil, rezultă numai că el nu a comis nici un fapt care cade sub aplicarea legii penale, dar nu se poate deduce că faptul material nu există. Așa, dacă s'ar traduce înaintea tribunalului pe un alt cine-va sub inculparea că a falsificat semnătura lui I. Dăscălescu, acest alt cine-va nu ar putea invoca, în favoarea sa, autoritatea lucrului judecat, în baza citatei deciziuni, prin care se achită de acest fapt pe V. Popescu, pentru că lucru judecat este numai atunci când jurisdicțiunea penală s'a pronunțat nu numai asupra lipsei culpabilității în ochi legii penale, dar asupra absenței complete a imputabilității. Din deciziunea Curții nu rezultă că s'a pronunțat asupra absenței complete a imputabilității, de și în considerente se sice: «Nici reesă cu certitudine falsul pretins». Curtea nu recunoaște că în adevăr falsul pretins nu există, pentru că nici nu era chemată să se pronunțe, ca jurisdicțiune penală, asupra unei chestiuni care nu i era deferită, de oare-ce preocupările instanței represive și ale acelei civile sunt cu desăvârșire distincte: cea întâi caută să statueze numai asupra pedepsei culpabilului, și nici de cum asupra forței probante a actului defăimat, pe când a doua instanță e chemată a se pronunța asupra valabilității actului;

Având în vedere deci, că autoritatea lucrului judecat pentru motivele sus expuse, ne putând fi invocată, judele de ocol, chemat a judeca acțiunea cambială intentată de V. Popescu, în față declarațiunii părătului că semnătura sa este falsă, era ținut în primul loc, să

constate valabilitatea actului pe care se întemeia acțiunea, și în acel scop, trebuia să uzeze de mijloacele admise de lege ca: verificare de scripturi, ascultare de marturi etc.; că prin aceste mijloace, ajungând la convingerea că semnătura din cambia care face obiectul procesului este falsă, nu putea de cât a înlătura acea cambie, și cum reclamantul nu a produs nici o altă dovadă în susținerea pretențiunilor sale să i respingă acțiunea;

Că prin urmare, față de cele sus descrise, apelul făcut de Vasile Popescu fiind ne întemeiat, câtă a se respinge; Apreciind și cererea de cheltueli de judecată făcută de intimatul Dăscălescu, și găsind în parte întemeiată câtă a o admite pentru suma de două zeci lei.

Pentru aceste considerente, redactate de d-l judecător A. Gorovei, respinge ca ne fondat apelul făcut de Vasile Popescu contra cărții de judecată No. 86 din 18 și 20 Ianuarie 1902, a judelei ocolului Pașcani, prin care i respinge acțiunea ce intentase contra lui Ioan Dăscălescu pentru bani;

(ss) A. Gorovei, G. C. Ioan.

p. grefier (s) H. Neculau.

O sebită opiniune

Noi președintele,

Vasile Popescu, a făcut apel contra cărții de judecată No. 86/901, pronunțată de judecătoria ocolului Pașcani, prin care i sa respins ca nefondată acțiunea ce intentase contra lui I. Dăscălescu;

Din actele aflate în dosarul cauzei și din desbaterile părților, rezultă că, sus menționata acțiune fiind intentată în baza unei cambii, intimatul I. Dăscălescu, semnatarul ei, s'a opus la plată, declarând-o ca falsă și de și apelantul de azi V. Popescu a invocat autoritatea lucrului judecat, susținând că asupra acestei chestiuni sa dat o deciziune de Curtea de apel din Iași secția I No. 662/900, care constată că cambia nu e falsă și achită pe Vasile Popescu, așa că sinceritatea nu mai poate fi examinată din nou; judecătoria ne împărțind acest mod de a vedea, face verificare de scripte, ascultă marturi, are în vedere și piesele aflate în dosarul corecțional și constatând că cambia e falsă, respinge acțiunea;

Doă sunt dar, chestiunile importante ce se aduc în judecata tribunalului;

1) Putea oare intimatul I. Dăscălescu, să se opue la plata cambiei pe motivul, că ea e falsă și judecătoria era în drept să întârzie obligarea la plată până ce, usând de mijloacele ordinare permise de lege, precum verificarea de scripte, audierea de marturi etc., să constate dacă cambia, este, sau nu falsă? și

2) O sentință judecătorească definitivă obținută în corecțional, are sau nu autoritatea lucrului judecat și în civil?

În ceea-ce privește prima chestiune.

Legiuitorul în interesul de a înlesni libera circulațiune a cambiei, care este un însemnat instrument de credit, abătându-se de la regulile dreptului comun, limitează dreptul de apărare contra unei acțiuni cambiale și prin art. 349 Cod. comercial, stabilește principiul, că la exercițiu unei acțiuni cambiale nu se vor putea propune ca mijloace de apărare, de cât excepțiuni personale care vor fi liquidate, de o grabnică soluțiune și în tot cazul basată pe o probă scrisă;

Dacă acestea sunt principiile adevărate și necontestate ale legii comerciale, dacă neîndoios este că excepțiunea ridicată de intimatul I. Dăscălescu, nu face parte din această categorie, căci nu este lichidată, nu este de o grabnică soluțiune și nici bazată pe o probă scrisă, căci judecătoria pentru dovedirea ei, a trebuit să recurgă la verificarea de scripte, audiere de marturi etc.; aducând întârziere la plată, contra principiului arătat mai sus intimatul I. Dăscălescu, nu se putea opune la plata cambiei și judecătoria nu era în drept

a întârzia condamnarea lui la plată, deschisă rămăind numitului intimat calea unei judecăți deosebită, unde să invoace toate mijloacele de apărare, pe care i le refuză art. 349 Cod comercial, luând și măsurii de siguranță contra insolvabilității posesorului cambiei;

In cea-ce privește a doua chestiune:

Admițând că bine și conform cu legea a procedat judecătorii, să trecem să examinăm aceasta a doua chestiune;

Doctrina și jurisprudența sunt aproape unanime în a recunoaște, că o sentință judecătorească definitivă obținută în corecțional, are și în civil autoritatea lucrului judecat, atât în privința existenței delictului, cât și a culpabilității inculpatului, când acelaș fapt, formează baza ambelor acțiuni, căci alt-fel justiția, s'ar putea pune în contradicțiune și s'ar putea da hotăriri contradictorii, dar afară de acestea, din chiar dispozițiunile art. 8 din Codul de instrucțiune criminală, nu numai că rezultă că acțiunea civilă nu este separată de cea penală și că una este ținută să se preocupe de cea-ce hotărăște cea-l'ată de oare-ce punerea în mișcare a acțiunii publice, ține în suspensiune judecarea afacerii civile, dar stabilește un principiu de drept, că interesul general, primează interesul privat și cea-ce sa judecat în criminal, e judecat și în civil, căci alt-fel, s'ar sdrcnca credința ce trebuie să inspire o deciziune criminală «ce que la Societe a fait juger est jugé a l'encontre et au profit de tous ses membres ce qui est la vérité pour elle ne saurait être l'expression d'une méprise, un mensonge pour tel ou tel individu» după cum se exprimă A. Bertault în magistrala sa monogramic.

Netăgăduit și constatat fiind dar cu acte din dosar, că acelaș fapt formează baza ambelor acțiuni, de oare-ce în penal în urma reclamației intimatului I. Dăscălescu, constituit parte civilă, s'a stabilit în mod definitiv: că cambia care formează obiectul acțiunii de azi, nu e falsă și V. Popescu, nu e autorul falsului, ear acum se cere tocmai ca I. Dăscălescu să fie obligat a plăti suma prevăzută în această cambie, deciziunea corecțională pronunțată de Curtea de apel, care constată aceste fapte se poate invoaca fără multă discuțiune credem noi, ca autoritate a lucrului judecat și dispozițiunile art. 1201 Cod civil și aplicarea în specie, deci apelul urmează a se admite, cartea de judecată, trebuie să se reformeze, iar intimatul I. Dăscălescu, obligat la plata sumei cuprinse în cambie, cu procente legale și spese;

(s) Al. Bârsescu.

Observație. — Sentința tribunalului Suceava merită toată atențiunea, fiind-că ea resolvă o chestiune foarte importantă și adică dacă: excepțiunea de falșă semnătură, sau de nerecunoașterea semnăturii se poate opune posesorului cambiei și deci se întârzie plata ei, cu toată dispoziția art. 349 Cod com.

Tribunalul în majoritate decide că această excepțiune se poate opune posesorului cambiei, și cu drept cuvânt.

Este adevărat că art. 349 oprește pe debitor într'o acțiune cambială, de a invoca alte mijloace de apărare de cât excepțiunile bazate pe forma cambiei, pe lipsa condițiilor necesarii exercițiului acțiunii, și excepțiunile personale posesorului cambiei când nu sunt lichide și de o promptă soluțiune și basate în tot cazul pe o probă scrisă.

Dar excepțiunea nerecunoașterii semnăturii nu intră între excepțiunile privitoare la forma exterioară a titlului și nici între excepțiunile per-

sonale. Nu, între cele privitoare la forma exterioară a titlului, fiind-că cambia poate fi perfectă în forma sa exterioară și posedată de un terțiu de bună credință, de și poate să conție în ea un element fals. Nu poate fi personală aceluia care exercită acțiunea cambiară cum se exprimă legea, căci excepțiunea de falș se poate propune contra oricărui posesor care ar voi să exercite acțiunea, și este tocmai din contra personală în sens opus, adică aceluia contra căruia acțiunea se exercită.

Neintrând deci, nici în excepțiunile privitoare la forma titlului, nici în excepțiunile personale aceluia care exercită acțiunea cambială, doctrina și jurisprudența s'a găsit în fața unui text incomplet și între cel mai elementar bun simț juridic, și atunci a căutat să aplice principiile generale ale dreptului civil, fiind că atinge esența oricărui obligațiunii, ceea ce a făcut și tribunalul când zice cu bun simț juridic: «a se da ast-fel de interpretare (adică că art. 349 oprește de a se putea opune această excepțiune) citatului text de lege, ar fi a se crede că intențiunea legiuitorului a fost a tolera și incuraja falșul în materie cambiară, ceea ce nu poate fi adevărat».

— Doctrina și jurisprudența, aplicând excepțiunii de falș, față cu textul incomplet al art. 349, principiile generale de drept civil relative la inexistența obligațiunii raționează ast-fel: Art. 349 C. com. enumeră în mod taxativ, limitativ, nu enunciativ, excepțiunile privitoare la forma titlului, lipsa condițiilor necesare exercițiului acțiunii și excepțiunile personale aceluia care le exercită, însă în nici una din aceste categorii nu intră excepțiunea de falș. Această excepțiune, nu poate intra între excepțiunile privitoare la forma titlului sau la condițiunile necesarii exercițiului acțiunii cambiare. Cel mult, s'ar putea discuta dacă intră în categoria excepțiunilor personale aceluia care exercită acțiunea cambiară, intru cât acesta prin prezentarea cambiei falsificate, de și nu e complice în falș și este de complectă bună credință, *el însă face într'un mod oare-care ca ale sale* excepțiunile ce depind de vițiul titlului, sau mai bine zis se supune, personal prin faptul său propriu, acestor excepțiuni. Inșă, mai propriu ar trebui să se califice ca o excepțiune *reală*, fiind că este cert că investește titlul la baza sa ca orice excepțiune relativă la substanța de drept, ca violența etc., și trebuie să poată fi opusă creditorului ori de câte-ori nu intră într'una din cele 3 categorii expres și taxativ prevăzute de art. 349 C. com. De și enumerațiunea din acest articol este limitativă, dispoziția însă care face această enumerațiune pleacă de la presupunerea că titlul este juridicamente existent, și dacă ex-

ceptia de fals nu intră expres în enumerațiune, nimeni nu poate interzice a se opune, fiind că nu e trebuință de aceasta pentru a se trata de vițil cari împiedică formarea legăturii obligatorii, care pe cât timp nu exista, această excepție se poate opune, fiind de un ordin diferit de cât acelea din art. 349 C. com., conform regulilor de drept comun relativ la obligațiunile alterate în esența lor ⁽¹⁾.

— Cu toate acestea, dacă admitem că n'am putea aplica excepțiunei de fals regulile dreptului civil, fiind că regulile cambiare regulează toate cestiunile relative la cambii și atunci când legea nu permite de a invoca de cât un anume număr de excepțiuni, totuși trebuie să admitem că această excepțiune este privitoare la forma titlului; nu la forma extrensecă a lui ci la forma intrensecă.

Cambia e o obligațiune formală. Legea dă putere formei, și lipsa formei face să înceteze acțiunea legii și produce nulitatea titlului, lipsindu-i cerințele esențiale prescrise de art. 270 C. com. Cambia fiind un înscris privat, nu autentic, subscrierea nerecunoscută n'are nici o valoare: ori-care ar fi actul care o precede ea rămâne tot-d'a-una o scriere privată; ca ori-ce scriere privată deci, și cambia pierde ori-ce valoare față cu nerecunoașterea semnăturii și până ce nu se confirmă că este iscălită de debitor. Efectul este, că odată tăgăduită iscălitura, posesorul titlului este el obligat, să facă proba semnăturii, și deci se suspendă judecata până la verificarea ei. Dacă semnătura nu e autografă, încetează de a fi semnătură, în loc de semnătură sunt numai niște litere și semne grafice, și *dacă nu e iscălitură, forma cambiară e defectoasă*, lipsind prima cerință a ei. Autografia se presună până la proba contrarie, când însă e tăgăduită cade presunția, și cu ea presunția formei ⁽²⁾.

— Excepțiunea semnăturii nu poate intra printre excepțiunile personale, între care se susține de unii că ar intra. În adevăr, falsul poate să nu fie făcut de posesor, și apoi poate chiar să nu existe fals fiind cambia scrisă de un omonim, fără să fie a adevăratului debitor. Apoi, după cum am arătat, legea zice: «excepțiunea personală aceluia care exercită acțiunea» și când e vorba de fals se poate opune de subscriitorul aparent contra tutului, ast-fel că daca e adevărat că e personală, este însă personală obligatului iar nu aceluia care exercită acțiunea, adică posesorului. De aceea, este mai juridic a zice că nerecunoașterea iscăliturii revesteste caracterele unei excepțiuni for-

male, relativă la formele cambiiei, căci în formă se cuprinde și emisiunea titlului, iar nu numai aceia ce rezultă *ictu oculis*.

Dar chiar admitând opinia contrară, că excepțiunea este personală, fiind-că posesorul prin deținerea unei cambii false, își aproprie șieși, face ca ale sale, se supune personal prin faptul său propriu acestor excepțiuni; ei bine și în acest cas conform art. 349 al. 2 ea se poate opune posesorului cambiiei, pentru că ea e *liquidă*, și cea mai liquidă din toate, fiind că e suficient o simplă declarație: nu cere nici măcar examinarea titlului său documentului, indispensabil pentru cele-l'alte excepțiuni personale. Cea ce poate fi *puțin liquidă* este numai proba semnăturii, dar aceasta nu e proba excepțiunei: excepțiunea de nerecunoaștere, care nu trebuie confundată cu replica, adică cu proba acțiunei, e prin sine liquidă și de promptă soluțiune necerând nici o cercetare. E destul a o produce, procedura verificării nu e proba excepțiunei, ci a replicii, adică a acțiunei, și ambele nu trebuie, precum se face, a fi confundate ⁽³⁾.

— În fine pentru a termina cu excepțiunea de fals, ne pare inadmisibil argumentul că admitându-se excepțiuni neprevăzute de art. 349 C. com., prin aceasta s'ar micșora beneficiile efectelor acordate de legea comercială cambiiei; aceasta dovedește, că opera legiuitorului este incompletă, că toate acestea ar putea oferi ocaziunea de a critica legea cambiară, iar nu a interpreta textul acestui articol. Dacă inconvenientele și micșorarea avantajilor ar putea fi un argument, atunci avem față în față două inconveniente: inconvenientul întârzierii plăței și inconvenientul riscurilor frauduloase, stratagemele întrebunțate de un om dibaci care basat pe talentul său, ș'ar procura mijloace de a sili pe altul să plătească o sumă de care poate nu dispune. Care e mai mare inconvenientul? Negreșit că acest de al 2-lea precum foarte bine observă sentința trib. Suceava.

— Venind acum la al 2-lea punct din sentință, relativ la excepțiunea lucrului judecat propus în judecata acțiunei cambiare, și adică că există o decisiune rămasă definitivă care aquita pe posesorul cambiiei de faptul de fals, și deci nu mai putea fi admisă verificarea iscăliturii din cambie, credem că în speță nu este autoritatea lucrului judecat. Tribunalele represive, nu au zis de cât un lucru: posesorul cambiiei nu e autorul falsului. Aceasta însă nu împiedică ca altul să fie autorul acestui fals, și acela n'ar fi putut opune această decisiune penală ca autoritatea lucrului judecat. Afară de aceasta, curtea nu se ocupă de cât de a stabili culpabilitatea autorului delictului, rămâind

⁽¹⁾ Cas. Firenze 10 Maiu 1897: Foro Ital. 1897, I, 753; — Vidari, vol. VII, No. 7123.

⁽²⁾ Torry. Carlo Giannini: Azioni ed eccezioni cambiare No. 72 (Firenze anul 1902).

⁽³⁾ T. C. Giannini, ibidem No. 137—143.

instanței civile comerciale dreptul intact de a face verificarea și cercetările prescrise de lege în cas de nerecunoașterea semnăturei. Deci și din acest punct de vedere ni se pare dreaptă și juridic motivată sentința trib. Suceava.

C. N. Toneanu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, Secția I

Audiența de la 6 Martie 1902

Președenția D-lui **M. VIDRAȘCU**, Prim-Președinte

Regina Schor cu Ofițerul stărei civile din Iași

Sentința civilă No. 93/902

Divorț pronunțat în țară străină. — Hotărâre definitivă. — Investirea cu formula executorie. — Transcrierea în registrele ofițerului stărei civile din România, unde căsătoria a fost celebrată. — (Art. 246 C. civ.).

Hotărârea definitivă emanată de la un tribunal străin, prin care se desface o căsătorie celebrată în România, poate fi transcrisă în termenul de fapt de lege la ofițerul stărei civile din țară, care a celebrat căsătoria, dacă cea hotărâre a fost investită cu formula executorie de judecătoria români, pentru că, în materie de divorț, transcrierea nu este de cât executarea hotărârei.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere cererea înreg. la No. 110/902 formulată de d-na Regina Schor, cerere care are de obiect îndatorirea ofițerului stărei civile a comunei Iași de a înscrie în registrul stărei civile în care s'a înscris actul de căsătorie, sentința de divorț a tribunalului din Przemysl intervenită între soții Lindenbaum;

Având în vedere că din examinarea lucrărilor dosarului și actele produse în instanță reesă în fapt următoarele: d-na Regina Schor s'a căsătorit cu M. Lindenbaum înaintea ofițerului stărei civile a comunei Iași; că, după contractarea căsătoriei, soții Lindenbaum au părăsit țara românească, ducându-se în Austria unde au petrecut un șir de ani viața lor conjugală; că mai târziu intervenind în traiul soților Lindenbaum neînțelegeri de natură a risipi dragostea și armonia ce îi unise, dânsii au cerut și dobândit despărțenia după legea austriacă și potrivit ritului lor mosaic; că petiționara Regina Schor, imediat după pronunțarea desfacerei căsătoriei sale în Austria, s'a reîntors în țară și a solicitat instanțelor judecătorești române investirea cu formula executorie a sentinței de divorț câștigată în Austria; că trib. jud. Iași, secția I prin sentința sub No. 338,901 a acordat exequaturul, conform dispozițiilor art. 374 Pr. civ.; că de și sentința de despărțenie a fost investită cu formula executorie, totuși ofițerul stărei civile, refuză transcrierea ei în registrul respectiv;

Având în vedere că utilitatea transcrierii unei sentințe pronunțată de un tribunal din țară străină, prin care se declară desfăcută o căsătorie contractată în țara românească, naște din împrejurarea că pentru legea română o atare căsătorie nu se recunoaște desăvârșit disolvată, de cât prin îndeplinirea formalității transcrierii și neîndeplinirea acestei formalități im-

pedecă pe ofițerul stărei civile să procedeze la celebrarea unei a doua căsătorii pentru persoanele nedesăvârșit divorțate;

Având în vedere că procedura propriu zisă a despărțeniei este aceea care se desfășură înaintea tribunalului și se isprăvește cu pronunțarea sentinței; că exclusiv complexul acestei proceduri se coprinde de sub stăpânirea legilor locului unde s'a desvâluit sub puterea cunoscutei formule de drept *locus regit actum*, de oare-ce formalitatea transcrierii este distinctă și independentă de procedura propriu zisă a despărțeniei; ea este o execuție a sentinței și formează una din atribuțiunile ofițerului de stare civilă; că pe de o parte, este de principiu că competența ofițerului stărei civile este absolut teritorială, iar pe de altă parte, transcrierea sentinței nefiind o formă de instrumentare a actului supusă principiului *locus regit actum*, ci o formă de execuție ce trebuie să se săvârșească de către ofițerul stărei civile, ea atârână de statutul real și prin urmare trebuie să se săvârșească cu respectarea exigențelor legii locului unde urmează să se efectueze;

Având în vedere că forma sub care s'a pertractat divorțul soților Lindenbaum este unică și comună evreilor din Austria; că nu se poate asemăna cu forma de divorț cunoscută sub numele de *consimțământ mutual* din legea noastră civilă care, în sistemul legii române, este o formă excepțională, sprijinită pe întemeiate motive de ordine morală și de interes de familie; că, prin urmare, transcrierea sentinței ce ne preocupă urmează să se opereze potrivit disp. art. 274 C. civ. și este dar suficient să se înfățișeze cu cererea de transcriere persoana ce a propus și câștigat divorțul, în cazul ce ne interesează d-na Schor;

Considerând, în altă ordine de idei, că din momentul în care sentința de despărțenie a tribunalului din Przemysl a fost investită cu formula executorie de un tribunal român, ofițerul de stare civilă are imperativ îndatorirea de a opera transcrierea, rolul său în materie de despărțenie fiind acel al unui executor; că acordarea exequaturului unei sentințe străine are în vedere tocmai executarea ei, care executare în materie de divorț consistă în transcrierea sentinței;

Că așa fiind, din orî-ce punct de privire s'ar examina specia, transcrierea sentinței de divorț se impune.

Pentru aceste motive redactate de d-l supleant, în numele legii, hotărăște: admite cererea d-nei Regina Schor, și în consecință obligă pe ofițerul stărei civile a comunei Iași de a transcrie sentința de divorț a tribunalului de Przemysl (Austria) dată între d-sa și soțul ei Moritz Lindenbaum și investită cu formula executorie de acest tribunal sub No. 150/901.

(ss) **M. Vidrașcu, A. Mandrea.**

Osebită părere

Vezând că această acțiune are de obiect a se îndatora pe ofițerul stărei civile a com. Iași de a înscrie în registrul stărei civile în care s'a înscris și actul de căsătorie, sentința de divorț pronunțată de tribunalul din Przemysl (Austria), prin care se declară desfăcută căsătoria dintre reclamanta și d-l Moritz Lindenbaum;

Considerând că îndatorirea ofițerului stărei civile de a înscrie hotărârile de divorț în registrul stărei ci-

vile în care s'a înscris și actul de căsătorie, cât și obligațiunea soțului care a dobândit divorțul, de a cere într'un termen hotărît că această înscriere să se facă, sunt prescrite după disp. art. 35, 246; 248 și 276 C. civ.,

Considerând însă că aceste dispozițiuni, fac parte din complexul disp. de lege privitoare la divorț, care s'a pronunțat prin aplicarea legilor române privitoare la divorț nu și în privința acelor hotăriri de divorț care s'a pronunțat prin aplicarea legilor străine în această materie;

Considerând apoi că sentința pronunțată de tribunalul din Przemysl care a admis divorțul între reclamanta Regina Schor și Dr. Moritz Lindenbaum a fost pronunțată în puterea dispozițiunilor *legii austriace* și nu în puterea dispozițiunilor *legii române* relativ la divorț;

Considerând, în fine, că în legea română nu există vre-un text special care să arate procedura de urmat în țară față cu o hotărîre de divorț ce s'a pronunțat prin aplicarea unei legi străine;

Că ast-fel fiind, reclamanta Regina Schor nu poate cere în justiție ca ofițerul stărei civile a com. Iași să fie îndatorit a înscrie în registrul stărei civile sentința tribunalului din Przemysl, care a pronunțat divorțul dintre reclamanta și soțul ei Dr. Lindenbaum.

Pentru aceste motive, subscrisul judecător de ședință am fost de părere a se respinge prezenta reclamațiune.

(s) C. Grigoriu.

Observație.— O căsătorie contractată în România poate fi desfăcută în străinătate, după cum o căsătorie contractată în străinătate poate fi desfăcută în România, dacă soții sunt Români, sau chiar dacă ei sunt străini, însă domiciliu în țară. Așa fiind lucrurile, speța judecată de tribunalul din Iași este următoarea: Soții Lindenbaum, cari atunci domiciliau în țară, căsătoriți la ofițerul stărei civile din România, își strămută domiciliul lor în Austria, unde, după un timp oare care, se despart, se înțelege în cât privește formele, conform *legii austriace*. Această hotărîre de divorț, devenită definitivă, poate ea fi transcrisă în registrele ofițerului stărei civile din țară? Afirmativa nu suferă, după noi, nici o îndoeală, căci transcrierea este singurul mijloc care face ca divorțul să-și poată produce efectele sale în România.

S'a decis chiar că transcrierea poate să aibă loc fără ca hotărîrea să fi fost investită cu formula executorie de judecătoria țării unde ea urmează a fi transcrisă (1). De și este generalmente admis, cu toată controversa ce există asupra acestui punct, că hotărîrile care au de obiect starea civilă și capacitatea persoanelor își produc efectele lor în țară străină, fără a fi fost investite cu formula executorie de judecătoria acestei țări (2), totuși

(1) Cpr. Trib. Paris. 4 Decembrie 1886, sentință citată de Vincent et Pénaud, *Dictionn. de dr. international*, V^o *Séparation de corps et divorce*, No. 77.

(2) Cpr. Trib. Covurlui. *Curierul Judiciar* din 1901, No. 50 și *Dreptul* din acelaș an, No. 37 (cu adnotația noastră). Trib. Iași. *Dreptul* din 1887, No. 87. Veđi și autorii citați într'un sens și în altul în articolul ce am publicat în *Revista de drept și sociologie* din 1902, p. 267, nota 1.

creдем că, în specie, hotărîrea prin care s'a pronunțat divorțul în străinătate nu poate fi transcrisă în România de cât numai în urma investirei cu *exequatur* de către judecătoria română (3).

Se poate întâmpla și ipoteza inversă, adică ca căsătoria să fi fost celebrată în străinătate și desfăcută în România.

În asemenea caz, transcrierea nu se va putea face de cât de ofițerul stărei civile al domiciliului soților, sau mai bine ție al domiciliului bărbatului, căci la acest domiciliu a trebuit să se introducă acțiunea în divorț, sau la ultimul domiciliu al soților, dacă acest domiciliu este cunoscut (4), după cum prevede anume art. 251 din legea franceză de la 18 Aprilie 1886.

D. Alexandresco

(3) Veđi în acest sens, Barrilliet, *Du divorce des époux étrangers en Suisse et des époux suisses à l'étranger*, *Journal Clunet*, anul 1880, p. 358, No. 10 *in fine*. Trib. Paris. *Journal Clunet*, anul 1888, p. 86. A. Weiss, *Tr. théorique et pratique de droit international privé*, III, p. 596. Veđi în acest sens și circul. parchetului din Paris către primarii din resortul său, reproducă în *Journal Clunet*, anul 1897, p. 644, 645.

(4) Veđi t. I, partea II a Comentarilor noastre, p. 187. Cpr. și V. Tataru, raport adresat Minist. Justiției, *Dreptul* din 1898, No. 20, p. 174.

BIBLIOGRAFII

Anunțăm cu plăcere apariția vol. VII a Comentarilor de drept civil de d-l

DIM. ALEXANDRESCO

Acest volum cuprinde materia:

„Teoria Probelor”

De vânzare la autor în Iași și la librăria *Alcalai*, București.

In foarte curând timp va apare în editura tipografiei Curierul Judiciar:

„NOUA LEGE A FALIMENTELOR”

promulgată cu Inaltul Decret No. 831 de la 1 Martie 1902, adnotată cu jurisprudența română și streina, însoțită și de debaterile Senatului de la 1899, Expunerea de motive, precum și raportul Senatului de la 1899 anul când s'a propus pentru prima oară aceste modificări. Adnotațiile sunt făcute de d-nii I. N. Cesărescu și Em. M. Dan.

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite cât mai neîntârziat, direct către d-l Codreanu, la administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mainile numai a vechilor încasatori autorizați: Manole Herișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.